

ρανθῆ, γίνεται ἡμιδιαφανῆς καὶ εὐθραυστος, περιέχει δὲ εἰς ἑκατὸν αὐτῆς δράμια
 63 δράμια ἄνθρακος,
 7 » ὑδρογόνου,
 13 » ὀξυγόνου,
 καὶ 17 » ἀζώτου.

Ἡ ὕλη αὐτὴ ὀνομάζεται παρὰ τῶν φυσιολόγων *ινική*, χρησιμεύει δὲ εἰς κατασκευὴν τῶν ἰνῶν τῶν μυῶν τοῦ σώματός μας.

Γελᾷ ἴσως, καὶ ἀπορεῖς ὅτι σοῦ λέγω δις τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, καὶ σοῦ ἐπαναλαμβάνω τοὺς ἀριθμοὺς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους σοῦ εἶπα προκειμένου περὶ τῆς κόλλας.

Τὸ πρᾶγμα ὅμως δὲν εἶνε ἀστεῖον, διότι τὰ δύο αὐτὰ πρᾶγματα εἶνε ἓν καὶ τὸ αὐτὸ, ὁ σοφώτερος δὲ τῶν ἐπιστημόνων ἤθελε πολὺ δυσκολευθῆ νὰ διακρίνη τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἂν τοῦ παρουσιάσης ξηραμένα καὶ τὰ δύο.

Βλέπεις λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ἐντὸς τοῦ ἀλεύρου, ἐντὸς τοῦ ἄρτου δηλαδὴ, περιέχονται ἔτοιμοι αἱ ἴνες τῶν μυῶν τοῦ σώματός μας, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀνησυχῆς περὶ τῆς θρέψεως τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες τρώγουσι μόνον ἄρτον.

— Ἀλλὰ τὰ μικρὰ παιδιά, θὰ μ' ἐρωτήσης, τὰ ὁποῖα πίνουν μόνον γάλα, ποῦ εὐρίσκουν τὴν ἰνικὴν αὐτὴν, ἣτις εἶνε τόσον χρήσιμος καὶ τόσον θρεπτικῆ;

Εἰς τὸ γάλα δὲν ὑπάρχει ἰνική, τὸ ὁμολογῶ· ὑπάρχει ὅμως ἄλλο πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ ἴδιον.

Εἶδες ἴσως πηγμένον γάλα, καὶ γνωρίζεις, ὅτι, καθὼς τὸ αἷμα, χωρίζεται καὶ αὐτὸ, ὅταν πῆξῃ, εἰς δύο μέρη. Ὑποκάτω μὲν μένει ὑγρὸν τι κιτρινωπὸν καὶ διαφανές, ὁ ὀρθὸς καλούμενος· ὑπεράνω δὲ πηκτὴ τις μάζα λευκὴ, ἐκ τῆς ὁποίας κατασκευάζεται τὸ τυρίον. Ἄν ἐκ τῆς μάζης αὐτῆς ἀφαιρηθῶσι τὰ συστατικὰ τοῦ βουτύρου, μένει λευκὴ τις κόνις, ὀνομαζομένη *τυρία* ἀπὸ τοὺς φυσιολόγους, καὶ περιέχουσα εἰς ἑκατὸν αὐτῆς δράμια

63 δράμια ἄνθρακος,
 7 » ὑδρογόνου,
 13 » ὀξυγόνου,
 καὶ 17 » ἀζώτου,

ἀπαράλλακτα δηλαδὴ ὅ,τι περιέχει καὶ ἡ κόλλα καὶ ἡ ἰνική.

Ἔχουμεν λοιπὸν καὶ ἄλλην θρεπτικὴν οὐσίαν, ἣτις, σημείωσε καὶ τοῦτο, δὲν περιέχεται μόνον εἰς τὸ γάλα, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ ὄσπρια. Διὰ τοῦτο δὲ εἰς τὴν Κίναν κατασκευάζουσιν ἐξαιρετὸν τυρίον ἀπὸ ζύμην ὀσπρίων, τὴν ὁποῖαν πῆξουσι καὶ ἀλατίξουσι.

Δὲν ἐτελειώσαμεν ἀκόμη.

Γνωρίζεις βέβαια τὸ λεύκωμα, ἥτοι τὸ ἀσπράδι τοῦ αὐγοῦ, τὸ ὁποῖον ὅταν βράσῃ πῆξῃ καὶ γίνεται τόσον λευκόν· τὸ ἀσπράδι αὐτὸ

περιέχει ἐπίσης εἰς ἑκατὸν αὐτοῦ δράμια

63 δράμια ἄνθρακος,
 7 » ὑδρογόνου.

κ. τ. λ., ἀπαράλλακτα, ὅπως ἡ κόλλα, ἡ ἰνική καὶ ἡ τυρία.

Ὅλα λοιπὸν αὐτὰ τὰ πρᾶγματα, τυρία, κόλλα, λεύκωμα καὶ ἰνική εἶνε ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, μὲ διαφόρους μορφάς.

Καιρὸς τὴν νῦν εἰπόμεν κατὰ τι καὶ περὶ τοῦ νέου γνωρίμου τὸν ὁποῖον ἐκάμαμεν σήμερον, δηλαδὴ τοῦ ἀζώτου.

Εἶνε καὶ αὐτὸ ἀέριον, τὸ ὁποῖον ἐνωμένον μὲ τὸ ὀξυγόνον ἀποτελεῖ τὸν ἀέρα, τὸν ὁποῖον ἀναπνέομεν. Εἰσέρχεται καὶ αὐτὸ εἰς τοὺς πνεύμονάς μας, ἀλλ' ἐξέρχεται χωρὶς νὰ ἀφήσῃ ἴχνη τῆς διαβάσεώς του. Μὴ νομίσης ὅμως, ὅτι εἶνε διὰ τοῦτο ἄχρηστον καὶ περιττόν· τὸ ἀζώτον, τὸ ὁποῖον αὐτὸ μόνον ἀποτελεῖ τὰ τέσσαρα πέμπτα τῆς ἀτμοσφαιρας, χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ μετριάξῃ τὴν καυστικότητα τοῦ ὀξυγόνου, ὅπερ, ἂν ἦτο μόνον, ἤθελε καύσει τὸν κόσμον ὀλόκληρον. Ὀνομάσθη δὲ τὸ ἀζώτον τοιουτοτρόπως, διότι μόνον του, ἐντελῶς κεχωρισμένον ἀπὸ τὸ ὀξυγόνον, εἶνε ἀκατάλληλον εἰς ἀναπνοὴν, καὶ φονεύει αὐθωρεὶ πᾶσαν ζωικὴν ὑπαρξιν. Εἶνε λοιπὸν, μόνον του, ἐναντίον εἰς τὴν ζωὴν, ἐνῶ ἐνούμενον μὲ τοὺς συνθήεις του συντρόφους, τὸ ὀξυγόνον δηλαδὴ, τὸ ὑδρογόνον καὶ τὸν ἄνθρακα, εἶνε, καθὼς εἶδομεν, τόσον χρήσιμον καὶ ἀπαραίτητον.

**Ἐπιταὶ τὸ τέλος.*

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

ΛΙΒΙΓΚΣΤΩΝ

Ἐράνισμα.

Ὁ βίος τοῦ Λιβιγκστῶνος παρέχει τὸ ἀριστον ὑπόδειγμα ἀμώμου ἀρετῆς συνδεδεμένης πρὸς διάνοιαν τὰ μάλιστα ἀνεπτυγμένην· διὸ ἐπὶ τούτου ἀρμόζει τὸ ρηθὲν, ὅτι ὡς μέτρον τῆς περὶ τῶν ἀνθρώπων ὀρθῆς κρίσεως, πρέπει νὰ λαμβάνηται τὸ τῆς ψυχῆς αὐτῶν ἦθος.

Ὁ Λιβιγκστῶν ἐκ παίδων ἔτι προωρισμένος ὦν νὰ καθέξῃ τὴν ὑπάτην θέσιν ἐν τοῖς συγχρόνοις περιηγηταῖς, ἔδειξεν ἀληθῶς καρτερίαν ἀκατάληπτον, ἣτις ἐνέπνευσεν αὐτῷ τὰ εὐγενέστερα σχέδια. Ἐκπαιδευθεὶς ἐν τῷ σκληρῷ σχολεῖῳ τῆς πενίας παρεσκευάσεν ἑαυτὸν δεόντως πρὸς τοὺς μεγάλους ἀγῶνας, εἰς οὓς θραδύτερον ἐπεδόθη, καὶ ἐξῆσκησεν ὅπως δυναθῆ νὰ ὑπερπηδῆσῃ θριαμβευτικῶς τὰ ἀπειρα ἐμπόδια, πρὸ τῶν ὁποίων ἤθελον ἀποδειλιάσει οἱ τολμηρότεροι τῶν περιηγητῶν.

Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐγεννήθη τῷ 1815 ἐν Βλαντῶρ, χωρὶς τῆς Σκωτίας. Οἱ γονεῖς του ἀπλοῖ γεωργοὶ ὤρισαν αὐτῷ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργάτου

ἐν τινι ὑφαντηρίῳ. Ὑπήκουσεν εἰς τὴν θέλησιν τῶν γονέων, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐφάνη ὅτι ὑψώθη τείχος κωλύον αὐτὸν τῆς πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἀγούσης· ὁ Λιβιγκστὼν ὁμοίως εἶχε μάθει διὰ τῆς ἐπιμονῆς νὰ θραύη τὰ παρακωλύοντα τὴν πορείαν αὐτοῦ ἐμπόδια, καὶ νὰ καθίσταται ἐκάστοτε κύριος ἑαυτοῦ. Ἐν τῷ ὑφαντηρίῳ διεμοίρασε τὰς καθημερινὰς αὐτοῦ ἀσχολίας, εἰς τὴν χειρωνακτικὴν ἐργασίαν καὶ εἰς τὴν μελέτην, περὶ τὴν ὁποίαν ἡσχολεῖτο τὴν πρῶταν καὶ τὸ ἑσπέρας. Καὶ κατὰ τὸ διάστημα δὲ τῆς ἐργασίας του, ὁσάκις ἠδύνατο, ἀνεγίνωσκεν ἐπιστημονικὸν ἢ φιλολογικὸν σύγγραμμα.

Τοιουτοτρόπως κατώρθωσε νὰ μάθῃ τὴν λατινικὴν, ἱστορίαν, γεωγραφίαν, φιλολογίαν, ἱατρικὴν καὶ θεολογίαν. Ἐν ἡλικίᾳ 19 ἐτῶν εἶχεν ἐκμάθει τὴν τέχνην τοῦ ὑφάντου καὶ κατεῖχεν οὕτως ἐπάγγελμα πρὸς πορισμὸν τῶν τοῦ θείου, ἐπάγγελμα κοπῶδες μὲν, ἀλλὰ σχετικῶς ἐπικερδές· δι' αὐτοῦ δὲ οἰκονομήσας χρηματικὸν ποσὸν ἀπῆλθε νὰ περατώσῃ τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν Γλασκῶβ.

Ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ διανοήθη σχέδιον δυσχερὲς μὲν καὶ ἐργῶδες ἀλλ' εὐγενὲς καὶ σεμνόν, τὸ νὰ πορευθῆ, γενόμενος ἱεραπόστολος, καὶ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς Ἀνατολῆς, ἕπερ καὶ ἐπραγματώσεν.

Ἀφικόμενος εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἑλπίδος ἠναγκάσθη ν' ἀναστειλῆ τὴν περαιτέρω πορείαν του, ἅτε ὑφισταμένου τότε τοῦ μεταξὺ Ἀγγλων καὶ Κινέζων πολέμου διὰ τὸ ἐμπόριον τοῦ ὀπίου, καὶ ἐπεχείρησε νὰ διδάξῃ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν εἰς τὰς φυλὰς τῆς Ἀφρικῆς. Αὐτόθι δὲ ἐνυμφεῖσθαι τὴν θυγατέρα τοῦ διδάκτορος Μοφάτ, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰθισμένην πρὸς τὰς ἕξεις τῶν κατοίκων τῆς Μεσημβρινῆς Ἀφρικῆς, καὶ παρεσκευάσθη πρὸς τὴν ῥισκοκίνδυνον αὐτοῦ ἐπιχείρησιν.

Παραλαβὼν τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ καὶ τινὰς τολμηροὺς συνοδοιπόρους, ὧν ἡγήτορες ἦσαν δύο ἀτρόμητοι κυνηγοὶ, ὁ Μουράυ καὶ ὁ Ὄσβελ, ἤρξατο τῆς πρὸς Κεντρικὴν Ἀφρικὴν πορείας διὰ μεγάλῃς ἀμάξης, συρομένης ὑπὸ πέντε ζευγῶν βοῶν.

Ἡ συνοδία οὕτω βαίνουσα ἀφίκετο εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Ὁράνζ, ἐντεῦθεν δὲ προσελάνουσα εἰσέδυσεν εἰς τὴν χώραν τοῦ Κουρουμάν, ὅπου ὁ Λιβιγκστὼν μικροῦ ἐδέησε ν' ἀπολεσθῆ· διότι μαθὼν ὅτι φοβερὸς λέων ἐμάστιζε τὴν χώραν, ἔδραμεν ἔνοπλος εἰς ἀνεύρεσιν αὐτοῦ, καὶ συναντήσας ἐπυροβόλησεν· ἀποτυχόντος ὁμοίως τοῦ βλήματος, ὁ λέων μανιώδης ὤρμησε καὶ δι' ἑνὸς ἄλματος συνέλαβεν εἰς τοὺς ὄνυχας αὐτοῦ τὸν ἀσύνετον κυνηγόν· ἤθελε δὲ ἀναμφιβόλως κατασπαράξῃ, ἂν ταυτοχρόνως ἄγριός τις τῶν ἐγχωρίων ἐκεῖ τυχὼν δὲν εἴλυε πρὸς ἑαυτὸν διὰ τῶν γοερῶν κραυγῶν του τὴν

λύσαν τοῦ θηρίου, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ τοὺς ὄνυχας διέφυγε διὰ τῆς παδικίας του, σώσας οὕτω τὸν ἡμέτερον ἱεραπόστολον ἀπὸ βεβαίου θανάτου.

Καὶ τοι τὸ προοίμιον τοῦτο τῆς ἐκδρομῆς ὑπῆρξεν ἥμισυ ἐνθαρρυντικόν, ὁ Λιβιγκστὼν ἐπανέλαβε πολλάκις μετὰ πλείονος ἐπιτυχίας καὶ δεξιότητος παρόμοιας πράξεις. Οἱ Ἰθαγενεῖς τῆς Ἀφρικῆς οὐδέποτε θλάπτουσι τοὺς λέοντας, διότι πιστεύουσιν ὅτι ἡ ψυχὴ τῶν ἀρχηγῶν τῶν μετεμψυχοῦται εἰς τὸ σῶμα τῶν βασιλέων τούτων τῆς ἐρήμου· προσβέβουσι δὲ κατὰ τὰς φιλοσοφικὰς αὐτῶν δοξασίας, ὅτι ἐκ τούτου προέρχεται ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ φιλόρπαγον τῶν ζῶων τούτων· διὸ καὶ οὐδέ μὲν κολακευτικῶς, ὅτε δὲ σκωπτικῶς ὁμιλοῦσι περὶ τῆς ἀπληστίας καὶ βουλημίας τούτων. Πίστις ὄντως πρωτόγονος, μαρτυροῦσα τὸν βαθμὸν τοῦ τρόμου, ὃν ἐμπνέουσιν οἱ τύραννοι τῶν καταδυναστευομένων ἐκείνων φυλῶν.

Ὁ Ὄσβελ καὶ Μουράυ, οἱ συνοδοιπόροι κυνηγοὶ τοῦ Λιβιγκστὼν, ὡς πρὸς τὰ κυνηγετικὰ αὐτῶν ἔργα ἐδείχθησαν ἐνάμιλλοι τοῦ Νεμβρώδ· παρεῖχε δὲ καὶ ἡ χώρα, ἣν διέτρεχον, ἄφθονον κυνήγιον βουβάλων, καμηλοπαρδάλεων, ἀνάγρων, ἀντιλοπῶν, βίνοκερώτων καὶ ἄλλων παντοδαπῶν ζῶων. Τὸ διὰ πυροβόλων ὅπλων κυνήγιον ἐκίνει τὸν θαυμασμὸν καὶ διήγειρε τὴν ἐκπληξίν τῶν ἀγρίων, διότι θεωροῦσιν αὐτὸ οὐ μόνον μὴ συντελεστικὸν πρὸς ἄφθονον ἄγρην, ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνον. Δὲν ἐνοοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ κίνδυνος εἶναι δι' ἡμᾶς τὸ μεγαλύτερον θέλημα πρὸς πάσης ἐκδρομῆς.

Ὁ Λιβιγκστὼν καὶ οἱ συνοδίται αὐτοῦ ὑπῆρξαν ἄχρι τοῦδε εὐτυχεῖς μὲν ὡς πρὸς τὸ κυνήγιον, ἀλλ' αἱ προσπάθειαι τῶν πρὸς διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τοὺς ἐγχωρίους ἀπέβησαν φροῦδαι, διότι ὁ παχυλὸς καὶ περιορισμένος νοῦς τῶν λαῶν ἐκείνων δὲν ἠδύνατο νὰ ὑψώθῃ ὑπὲρ ἀνάω τῆς ἀγροικατέρας εἰδωλολατρείας. Ὁ ἀρχηγὸς μιᾶς τῶν ἐκεῖ φυλῶν ἐπρότεινε εἰς τὸν Λιβιγκστὼνα νὰ μεταχειρισθῆ τὸ μαστίγιον κατὰ τῶν ἀνθισταμένων ὡς μέσον ἠρωϊκόν· «οὐδὲν πράττουσιν», ἔλεγεν, «ἄνευ καταναγκασμοῦ». Ἄλλ' ὁ ἡμέτερος ἱεραπόστολος ἀπέκρουσε τοιοῦτον εἶδος εὐαγγελικῆς προσηλύσεως.

Ὁ Λιβιγκστὼν διέμεινεν ἔτη τινὰ παρά τινὰ ἀρχηγῶν καλουμένων Σεχελῆ, περὶ τοῦ ὁποῦ οἱ ὑπήκοοι ἔλεγον ὅτι εἶχεν ἀπόλυτον δύναμιν ἐπὶ τῶν νεφῶν· ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ ἱεραποστόλου παντελῆς ἀνυδρία κατεξήρανε τὴν χώραν, οἱ ἐγχώριοι ἀπέδωσαν τὸ κακὸν εἰς τὴν ἐκεῖ παρουσίαν τοῦ περιηγητοῦ, καὶ τὴν δεσθρίαν αὐτοῦ δρᾶσιν ἐπὶ τοῦ ἀρχηγοῦ· διὸ καὶ προσβεία ἐκ τῶν προϋχόντων τῆς φυλῆς ἐπισήμως καθικέτευσε αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν Σεχελῆ νὰ προκαλέσῃ ὀλίγην βροχὴν. Ὁ Λιβιγκστὼν ὑπεσχέθη νὰ μὴ παρεμβάλλῃ ἐμπόδιον,

ποροι Πορτογάλλοι και οί δουλέμποροι, οί τοσαύτας κατά τών δυστυχών αὐτόθι κατοίκων ποιοῦντες καταδρομάς. Τοῦ ἡμετέρου εἰρηνικοῦ ἱεραποστόλου πλησιάζοντος, αἱ γυναῖκες ἐκρύπτοντο ἐντρομοί εἰς τὰς καλύβας τών, οἱ δὲ μικροὶ μαῦροι περιδρεῖς κατελαμβάνοντο ὑπὸ ἀλθινηῶν σπασμῶν.

Ὅταν ἡ συνοδία ἀφίκετο εἰς Ἅγιον Παῦλον τοῦ Λονδᾶ, ἡ θέα τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ κατέπληξε καὶ ἐνέπνευσε τρόπον εἰς τοὺς παρakoλουθοῦντας Ζαμπεσιανούς.

— Ἐνομιζαμεν, εἶπον, ὅτι ὁ κόσμος δὲν ἔχει ὄρια, ἀλλ' ὁ κόσμος αἰφνης δεικνύει ἡμῖν ὅτι ἐνταῦθα εἶναι τὸ τέρμα του, καὶ ὅτι πέραν δὲν ἐκτείνεται.

Ὁ Λιβιγιστῶν ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἐκδρομῆς ταύτης ἀβλαβῆς δὲν ἀνεπαύθη ἐπὶ πολὺ, ἀλλὰ τῇ 3 Νοεμβρίου 1855 ἐπεχείρησε νέα μέχρι τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἀναβὰς τὸν ποταμὸν Ζαμπέσιν ἐχαιρέτισε διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς Βικτωρίας, ὡς τίμιος Ἄγγλος, τὸν μεγαλοπρεπῆ καταράκτην, ἐξ οὗ ὀρμάται ὁ ποταμὸς οὗτος, ὄντα κατὰ τὸ μέγεθος ἐνάμιλλον τοῦ Νιαγάρα. Ἐπεσκέφη διαφόρους φυλάς ἀξίας σπουδῆς, ἐν οἷς τοὺς Βατοκά καὶ Βανουά, οἰκοῦντας τανῦν τὴν Μονομοσταπά, οἵτινες ἐδείχθησαν φιλοφρονέστεροι τῶν Βελονδᾶ ὀχ ἦττον καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐμφάνισις τῶν Εὐρωπαίων ἐνέσπειρε μικρὸν τὸν τρόπον. Οἱ ἐγγώριοι οὔτοι, λέγει ὁ Λιβιγιστῶν, θέλοντες νὰ δεῖξωσι τὴν χαρὰν αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἐμφάνισι ἡμῶν, ἐπιπτον κατὰ γῆς ὑπτιοὶ καὶ ἐκυλόντο πλήττοντες τοὺς μηρούς· ἐγὼ δὲ δι' ὄλης τῆς δυνάμεώς μου ἐφώναζον πρὸς αὐτούς: «ἠσυχάσατε, δὲν ἔχω ἀνάγκην τοιούτων πραγμάτων» ἀλλ' ἐκεῖνοι, νομιζόντες ὅτι δὲν εὕρισκον τὴν ὑποδοχὴν ἀρκοῦσαν, ἐξηκολούθουν κυλιόμενοι.

Ἐν τῇ φυλῇ ταύτῃ τῶν Βανουά, παρ' ἐλπίδα ἀπαντᾶτις πολιτεύμα ὑπὸ μορφὴν δημοκρατίας τιμαριωτικῆς. Εἴθισται δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ ἐκλεγόμενος ἀρχηγὸς πρὶν ἢ ἀποδεχθῆ τὴν ἀπονεμομένην ὑπερτάτην ἀρχὴν ν' ἀποποιῆται αὐτὴν, λέγων ὅτι εἶναι ἀνάξιος, ἄπειρος, ἀνίκανος νὰ καταλάβῃ τόσον ὑψηλὴν θέσιν. Φαίνεται ὅτι ἡ πολιτικὴ κωμῶδια δὲν ἔχει τὴν σκηνὴν αὐτῆς μόνον ἐν Εὐρώπῃ!

Ὁ Λιβιγιστῶν πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους οἰαζόηποτε φυλῆς καὶ χρώματος ἐφέρετο τιμίως, δικαίως καὶ εὐπροσηγόριως. Οἱ ἐγγώριοι Μακολοὶς ἀπένεμον αὐτῷ λατρείαν, δεικνύοντες πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν ἀπεριόριστον· διὸ καὶ ὑπὸ μεγάλης κατελήφθησαν λύπης ὁπότεν ὁ Λιβιγιστῶν, ἀφικόμενος εἰς τὰ παράλια τοῦ Ὠκεανοῦ, εἶπεν ὅτι πρόκειται ἤδη ν' ἀποχωρισθῆ αὐτῶν. Ἐρρίφθησαν εἰς τοὺς πόδας του καὶ παρεκάλεσαν νὰ μεταφέρῃ αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα του· ἀλλὰ δὲν συνήνεσε φοβούμενος ὅτι δὲν θά

δυνηθῶσι ν' ἀνθῆξωσι εἰς τὸ ὑγρὸν κλίμα τῆς Ἀγγλίας. Κατ' ἐξαιρέσιν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ἓνα τῶν Ζαμπεσιανῶν, τὸν ῥωμαλιώτερον· ἀλλ' ἡ εὐνοια αὐτῆ ἀπέβη ὀλεθρία εἰς τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον μαῦρον· διότι ἐπιβίβασθεις εἰς τὸ πλοῖον, κατελήφθη ὑπὸ τοιούτου φόβου ἐκ τῆς θέας τῆς θαλάσσης, ὥστε κατέστη μανιακὸς καὶ ἐν τινι τῶν παροξυσμῶν τοῦ πάθους του ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ Λιβιγιστῶν ἐπανακάμφας εἰς Ἀγγλίαν ἔτυχεν ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς. Ἀναχωρήσας ἄγνωστος ἐπανῆλθεν ἔχων φήμην εὐρωπαϊκὴν. Κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα τῆς ἀπουσίας του ἀπέμαθε τὰ ἦθη καὶ τὴν γλῶσσαν τῆς πατρίδος του. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπεδόθη συντόμως εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Ἀγγλικῆς καὶ ἐδημοσίευσεν ἐν βιβλίῳ τὰ κατὰ τὴν περιοδείαν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1840-1856 εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς. Ὁ Λιβιγιστῶν δὲν εἶναι συγγραφεὺς, ἀλλ' ἡ εἰλικρινὴς καὶ ἀψευδὴς ἀφήγησις, ἡ ἀληθινὴ καὶ ἀπείριτος παράστασις τῶν πραγμάτων ἀντικατέστησε παρ' αὐτῷ τὸ ὕψος καὶ τοὺς καλλωπισμοὺς τοῦ λόγου.

Τὴν ἀξιοθαύμαστον ἐκδρομὴν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀφρικὴν ἔσπευσεν ἡ ἐπιτυχία· διότι ὁ Λιβιγιστῶν ἐνεφορεῖτο ὑπὸ καρτερίας καὶ θάρρους πρὸς πᾶσαν δοκιμασίαν· διὰ τῆς εὐσταθείας τοῦ ἤθους ἐπεβάλλετο εἰς τοὺς ἐγγωρίους, διὰ τῆς τιμιότητος δὲ καὶ μετριότητος κατεπράυνε τὴν δυσπιστίαν αὐτῶν καὶ προσεῖλκυε τὰς συμπαθείας. Ὁ ἀνὴρ οὕτως ἐξ ἴσου ὑπηρετήσε τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἐπιστήμην καὶ κατέστησεν αὐθις σεβαστὸν τὸ Εὐρωπαϊκὸν ὄνομα εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς Ἀμερικῆς, μειώσας κατὰ πολὺ τὸν τρόπον καὶ τὸ μῖσος ὅπερ τὸ ὄνομα τοῦτο διήγειρεν αὐτοῖς. Ἐσπειρεν εἰς τοὺς κόλπους ἀγροίκων φυλῶν σπέρματα προόδου, ἅτινα δὲν θά βραδύνωσι νὰ καρποφορήσωσιν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐτίμησεν ἐν τῇ εὐρυτέρᾳ καὶ φιλοσοφικωτέρᾳ ἐννοίᾳ τὸ σεμνὸν ἀξίωμα τοῦ ἱεραποστόλου.

*Ἐπταὶ τὸ τέλος.

Α ΜΗΝΙΑΡΑΚΗΣ.

Η ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΙΝΔΟΙΣ ΘΘΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ κ. Paul Janet ἐπιγραφομένου «Ἡ ἱστορία τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης σχετιζομένης πρὸς τὴν ἠθικὴν».

Συνέχεια καὶ τέλος· (ὁδὸ σελ. 357).

Ἐὰν ὁ Βραχμανισμὸς ὡς θεμελιώδες δόγμα ἔχῃ τὴν ἀνισότητά τῶν τάξεων, ὁ Βουδδισμὸς ἀπ' ἐναντίας στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς τῶν ἀνθρώπων ἰσότητος, καὶ εἰ μὴ προσέθετο ὡς σκοπὸν, τοῦλάχιστον ἔσχεν ὡς συνέπειαν τὴν κατάργησιν τῶν κλάσεων καὶ τῆς θεοκρατίας.

Ἄλλ' ὅμως δέον ἐνταῦθα νὰ προσυλαχθῶμεν μὴ περιπέσωμεν εἰς τινὰ ὑπεροβολὴν. Ὁ Εὐγέ-